ఉపనిషత్సారగీతములు

వేదాంతగ్రంథములు

వారివిద్యాబుద్ధికౌశల పరిశ్రమముల విషయ
మై శ్రీమాతండ్రిగారు శార్వరి సంవత్సరమున
(1840)నన్ను కలకత్తాకు పంపిరి. అక్కడ నేను
కీలకసంవత్సరము(1849) వరకుంటిని. అప్పుడు
నాకు ఉపాధ్యాయులుగా నుండిన శ్రీయుక్త
బాబు రామచంద్రమిత్రిగారి సత్సహవాస
మువలనను, మహనీయులైన శ్రీరాజా రామ
మోహనరాయలవారిచే వికృతిసంవత్సరమున
[1830]స్థాపింపబడి, మహర్షిదేవేంద్రనాథ
ఠాకురుగారిచే నుద్ధరింపబడిన "ఏకమేవాద్వి
తీయమ్" అను బ్రహ్మమతపుసామాజికుల శ్రుతి
స్మృతిసంగ్రహపాఠములగు గ్రంథములనుచదు
వుటవలనను, నాకుగలిగినతత్త్వచింతయు, నేను
మరల విశాఖపట్టణము చేరినపిమ్మటను, నాకు
టుంబమువారికిఅనాదిగామతగ్రంథోపదేశకసం
తతివారైన శ్రీ పరవస్తు వెంకటరంగాచార్యుల
య్యవారలుగారివలన నేనువిన్న వేదాంతా
ర్థరహస్యములును, ఏకదేవతారాధనమే

ర్గాల్పయము గాని యల్పయము గాదనువా. దుఃఖప్రా
ప్యము బలపడి నాకు మిక్కిలి యానంద
మును కలిగింప, సంస్కృతగానములోనుండు ఈ
వేదాంతవాక్యములకు తెలుగున నర్థము
న ఉపనిషత్సారగీతములు ఉండిన ముముక్షువు
లక్కెల్లరకు "బ్రహ్మవిద్య" సులభముగాను
పొంగదాయని తలంచి సదరు శ్రీ పరవస్తు
వంశశిఖామణి యగు వెంకటరంగాచార్యుల
య్యవారలుగారిని ఉపనిషత్సారముల సం
గీతములుగ, చేయుడని ప్రార్థించితిని- వా
రట్లే కావించిరి. సంగీతవిద్యాధురంధరులని పే
రెన్నికగన్న ధార్వాడ మాధవరావు పంతుల
వారు గీతములకు రాగతాళములను గుదిర్
చి-ఇవి సిద్ధార్థినామసంవత్సరమున (1859) చే
యఁబడి అవి వ్యాపించుటకై యపుడొకగా
యక పాఠశాలయు నుంచబడి యనేకులకు నే
ర్పింపబడెను. మరియు నాయుపాసనా కాలము
లయందు పాడబడుచు ఆనందజనకములు అయి
నవి ఇప్పటికిని ఆప్రాంతములయందు భక్తి
జనాస్థో దకరముగ వాడబడుచున్న యవి-
ఇట్టి పాత్రత మూలమునను ండుటవలన సర్వజను

లఘుసులభముగ దొరకకుంటం జేసి యీకొలం
తను నివారింపం బూని ఆగీతములను, ఇప్పు
డు ముద్రింపించితిని. ఇంకలోకులు దీనిశ్రేష్ఠత
గ్రహించి యుపయోగించుకొనం గోరుచున్నా
ను- జగత్ప్రసవితయును, వరేణ్యుండును, జగత్ప
తియును అగు సర్వేశ్వరునకు అపరాధియును మ
హాపాపియును అగు నేను నాభక్తిశ్రద్ధలతో స
మర్పించు నుపహారంబుగనిది యంగీకరింపం
బడుంగాత.

ఓం బ్రహ్మకృపాహి కేవలమ్.

గోడె నారాయణగజపతిరాయడు.

ఈగ్రంథము పూర్వము చెన్నపట్టణములో
ముద్రింపించినప్పుడు దానిలో కొన్నిప్రమా
దములు పడుటచే నిప్పుడు పరిశుద్ధముగా రెం
డవసారి ముద్రింపంబడినది-

వ్యయసం|| మాఘశు౧.
విశాఖపట్టణము.

ఓమ్

శ్రీరస్తు.

ఉపనిషత్సారగీతములు.

నాటరాగము. ఆదితాళము.

అనంతానందమునిఁ గొల్వరే। మననమున
నమననమున ॥ ననం ॥ (పల్లవి) ॥ ఘనంబగు ధ్యా
ముకన్నానందమునికన్నఁ । దనంతనమునోహా
నిధనధనంబయిన॥అ॥(అనుపల్లవి)॥ మనమునకు మ
నము వీనునునకు వీననఘ జీవనమునకు జనితో
నమునగు చుఁ। కమగవకుకమగవై దినుకునకుది
నుకువై కమగవయు మనముమిను కెనసి కొనవన
గాఁ। దనపు చుంబనులనవి తొలునరింప మొనయు
వెడననఘ సాధనము తానసఁగనివియునునిమన।
మునికిఁ జెందిన మేలు నుచుండియునకు వలసినవా
నిన్నాసపూర్ణియనయంబుఁ దనరుగ॥ అనంతా
నందుని న్గొల్వరే.......................॥౧॥

ఆరభిరాగము - రూపకతాళము.

మోదించవినరయ్యా॥(ప)॥ ఆదరంబుతో
బ్రహ్మవాదులపలుకులవా॥ మో॥(అ)॥ అనందమ

యు. శ్రీన వానివలన జగముగలిగె। స్థానమంచి కు
దినం దెలిసంబగున్॥ వానిఁ జెందరే వాక్షానస
ములుమరలువాని। జ్ఞానంబుగలుగ నెంచు నేని భ
యముగల్లదు॥ వానిదెవరమానందము దానిలవ
ములితగులందఁ బాముదురావరవస్తువె ధ్యానము
నకు వాస్పదంబు॥ మో॥.........................॥౨॥

గౌళరాగము - త్రిశ్రటతాళము.

కోలాహలములు చేసెదరేలా ఓలోకులా
ర॥ కో॥(ప)॥ లీలాశీలుని శుభగుణజాలుఁగ శ్వా
మిని దెలియక॥ నేలకోలది విరుద్ధకిన దురా
లాపములనయముపలుపుచు ॥కో॥(అ)॥ పలనా
కొం యీశుఁడు కొండఁ బోలరాని ముదము
లఁదేల్చున్। గేలిఁజేసి కిడులవితరుల నేలఁజాల
నేచుక్॥ పాలనమున బత్తుపాతమో జాలిలే
మో సర్వేశ్వరునకు। వాలిపఁదోయాత్ర ధ్వమ
లనియాలపింపనేల॥ కో॥ ౧॥ అలకింపుఁడా
తని మూరెద రోలినెచటమండి వచ్చితిరో। ప్రా
లమున్న మోసపు సొమ్ములకింఁ బ్రాలు మాలి వర
మార్గమ్మని॥ కేలుపాంగంతులు వేయుచుఁదూలి
శుమ-మాఖముఁజెందెడి పాలసులగా కాలురవ
లెంగని మేలమాట మేరలమీరిన॥ కో॥........॥౩॥

వరాళిరాగము - ఆదితాళము.

కానవలయు వేదాంతము నపారముగా॥(ప)॥
మననంబు గలుగు రుచి గనియతని కరుణగా ॥ కా॥
(అ)॥ కమ్మగ గోవర్గ క్రమయిద దంగ నిరమలో డగా॥
వినన వరవిద్యవర విద్యనగు జాడగా ॥ తెలివి దీలన
కరమానవలవ మగాతిహ్యామతీంద్రియమువ్య
యంబనణువస్థూలంబవిధనవస్తగ నమాస్వన
మస్పర్శ మనిరూపమవర్ణంబది యుపనిషత్తున
కా॥ . . . .

అఠాణారాగము. రూపకతాళము.

తెలియవలయుటంతయు గా ॥(ప)॥ తొలు
త లేదిల మొదలుగ। నల తెలుగు చేకూరిండము॥ తె॥
(అ)॥ తలంప నెదుట పంబున నెచరాచరముఃగ నె
ల్లనలంత లేకలరించె నకలేశుఁడు ॥ కలిగెనతని
వలన సకలలక్షేంద్రియ ప్రాణంబులు నిండని
లానలంబులును జలంబులును చరలు సృజియించు
దల॥ వానివలన నేకరూపత లియుమిత్తి వర్జియుగ
విజ్ఞులనందుమ వ్యక్తవ్యక్తములు పలుపుమరచె
వరవస్తువు॥ తె॥ . . . . ॥ ౪॥

కల్యాణిరాగము. ఆదితాళము

వానిఁగన్నెనవెంత వారము మనమంత॥(ప)॥

తూః ఫలలోకమెవ్వాని యేల్బడియయ్యో॥ వా ॥
(అ)॥ ప నెఱుంగుమనన్న వానికే కానరాఁడేని
ఱుంగుమటయనువానికే కానవా। శీనిఖిలకరణ
ములహేతువై యెవ్వాఁడుగాని రాకందఱుకుం గ
రిణాంబులవ్॥ కానైనను చుపిదితంబవిదితంబు
గాఁడ వేలబడఁ లుమతి భానుశశిబింబములు ।
సిని మేమప్రభృతి కానేహములు నెవ్వాని శాసన
మున నెవతిల్లునృతముత్రై॥ వా॥..........॥౬॥

[illegible] రాగము. [illegible]

గతియుఁ నీగలఁడె తేఁగల్గు నేభయ. ము॥ (ప)॥
పతులకుఁ బసియాశ్రితుల కీశ దేవతలకు ఁబరమ
దైవతమైన [illegible] తఁడే॥ ౧॥ (అ)॥ అతనికిఁ బసియాశ్రి
తయతిశయిటు [illegible] తయు ప్రతియును వెదకిన లే
దు॥ శ్రుతులనిగనిక క్రిమతిస్మృతిబలములమ్మతము
[illegible] సహజములతులితములై తగు ॥ నతఁడతనుం
[illegible] దుం [illegible] రణుండతఁడిం ద్రియవతివతిజ గతికి
[illegible] కారణమని శ్రుతుఁడగు నతనినన్నుతియిం
చుటయే హితముమనకు అదు॥ ౧ ॥..........॥ ౭ ॥

[illegible] రాగము. [illegible] తాళము.

వినరయ్య జనులార! వినదంబుగా॥(ప)॥కను
గొనఁగ దేవదేవుని చేతిదీజగము॥ ౧॥ (అ) మనసు

కంటెను ఘనంబైన వెలుగుచుండున్ | మునుమున్న
యింద్రియంబులకుఁ బయినుండుఁగా | తనదు తను
దప్పునను సవిధమునను ండుఁగా | మనసు లో వెలి
నుండియును దోచకుండుఁగా | అనయంబు సకల
మాతనియంత సకలమౌ | మనుసంగమున వాఁడు
గోచరుండే జగద్వ్యాప్తుఁడును | జను నెయ్యుఁడై వదుసి ధన
వనితాదులందు మది | దురాఘ పరవస్తువును ధన
ము చేకొనియుండు ॥ ఓ సాయుజ్యజనములారా ॥ . . ౨ ॥

ధన్యాసీరాగము - రూపకతాళము.

వినుఁడీ నిగమాంతవేద్యంబుగా ॥ (ప) ॥ కను
గొమనది ఘనసౌదామనిఁ బోలిన దనయంచు ॥
అ ॥ నా సంబ నెడు గుహాలోన యనఘ పరవ్యో
మంబు నందుఁ దనంతనే వెలుఁగుచున్న యనంతుఁ స
త్యుఁగా | ఘనమైన వ్యానమునఁ గనుంగొని వ జస
వరుండు తనయిష్టార్థము లెల్లఁ గొను పరవస్తువుఁ
గూడి ॥ వినుఁడీ ॥ .... ॥ ౩ ॥

మధ్యమావతిరాగము - త్రిపుటతాళము.

తరింపవలయుఁజుమీ ॥ (ప) ॥ వికటము భ
యంకరమైన సంసారాబ్ధి విష్ణుఁ డంబు లెల్లను ॥
అ ॥ (అ) [illegible] తాగ్నిసం [illegible] వివహింద
వాతసుఖకర ధర్మ [illegible] ధరయును

సరిగాతిగముగొల్పి యంతరంగమందుగా॥ కర
ణంబుల పంధరించి కొనుచుంబర బ్రహ్మమునత
రణి బలంబునః॥ త॥..........................౧౦॥

ఘన్నాటరాగము - త్రిపుటతాళము

పండితులు వెదకిన పరమార్థము॥(ప)॥ రెండౌ
కర్మ గుహాలోన నెండ నీడలవలె నుండి శుభముఁ
గొనుచుండు ఖండితము॥ప॥(అ)॥ ఖండితమగు
నాకర్మాగ్రమున నిరతము నుండెడి పక్షులు-
రెండే కదా॥ మెండైన తెక్కల దండితో సంగ
తి నొందొంటి నెడబాయకుండుఁగదా॥ అండబా
యక యందు ఫలమునొకండు మెసవుచు నుండు
రుచితో రెండవది గొనకుండి మెఱయుచునుండు
నదియుద్దండమైతగు॥ప॥........................౧౧॥

శుద్ధసావేరిరాగము - త్రిపుటతాళము.

సుమతులార వినరే॥(ప)॥ శ్రమము లేక స
త్వసముఁదైన పురుషోత్తమునిఁ గొల్చువారి క్రమ
ములనెల్ల॥సు॥(అ)॥ సుమహిత ధర్మసత్యములా
శ్రితములు బ్రహ్మదము నీవియుఁ బ్రబలరే॥
తమ పూర్వులా నరించు విమల కృత్యము
లెల్లఁ గ్రమమునఁ జరించి రావవరే॥
తమతల్లిదండ్రులుత్తములైన సుతులు తమకె

దేవులని తలఁపవలెరా॥ శ్రమమునవచ్చు సత్యముగైనవారికిఁదమకక్కఱ౦గివచ్చుమునీవ లెరా॥ శ్రమమువమను వరమును నిరయుక్ సమాధయు నప్రమాదము నిటులమరించినగా విముక్తులగుచు సమస్తకల్మవములుగడతురు॥ మ ॥౧౨॥

పారి కాంభోజిరాగము- రూపకతాళము.

అతని కేఁజేతునతుల॥ తా॥(౫)॥స్ఫీతజగస్థైతునై నీతివిధృతిసేతువై। మాతపితయునగుచు సర్వభూతజాతనేతయైన॥అ॥(అ)॥ భూతిసర్వదోషుఁడై పోషితపంచభూతుఁడై చేతనాచేతనములకాశ్రితయైధాతయై॥ అతఁడెయిమవీటిరామా క్రమాత ప్రద్యోతనజై వాత్యకకంపాతారావాత్రితములకు ద్యోతనంబు॥ అతని ॥............౧౩॥

సారాష్ట్రీరాగము- త్రిపుటతాళము.

కల్లగామవినరయ్యా ॥(వ)॥ ఎల్లవస్తువులకు విల్లైనపరవస్తువు ల్లమ నంమ సంధిల్లఁ జేయుటమేలు॥ క ॥(అ)॥ఎల్లెడఁగన్నులు వెల్లెడమోములు వెల్లెడభుజములు నీకునకుక్।ఎల్లెడఁగర్ణము లెల్లెడఁజరణము లెల్లెడఁగనెనువెల్లెడనుండుగా॥ ఎల్లవారల యుల్లముల యందెల్లపుడు వర్తిల్లుచును జగమెల్లగుణములఁనల్లువాతఁడె వల్ల

ఘుఁడై యుండిల్లుండు || కృష్ణగానమవిన|| ౧౪ ||

హిందుస్థాని కాఫి రాగము. ఆదితాళము.

కలుషముగలుగదుగా||(ప)|| ఫలమొలంద ని
యలపలుకుల వెల్లఁ దొలఁగఁ జేసి నిష్కళంకుఁడల
డన|| గలు||(అ)|| పలుకులకును చూడ్కు లకు నల
పిగా కలయిక పాలయిక వెలయుచు నలధీయల ధీ
క్షణాలకలవినైన నిష్కలపరతత్వము దెలిసిన
వారికి|| గలు||.. ౧౫ ||

పూర్ణచంద్రిక రాగము. త్రిశ్రత్రిపుటతాళము

నరుండమృతగతి గనుగా||(ప)|| నిరంజనతమె
ఱయుచుగా నరమపురుషు సరసఁ జేరి|| న|| (అ) ||
స్ఫురజ్ఞాత రూపరూప రాజదుయత రాకృతిగా సు
సుదిరుం బరతరుగా నిరవయవుగా నిర్వికృతిగా|
చరాచరేశ్వరుగా జగద్గురుని నంతరాత్మలో
నిరంతరము స్మరించినగా విరత సుకృత దురి
తుడై జనుడు|| నరుండమృతగతి గనున్|| ౧౬ ||

యమునా రాగము. ఆదితాళము.

అమితమహిమునకునమస్కరింత|| ము||(ప)||
శ్రమమదీయము త్రిగుణనిధిలైు సమస్తలోకర
క్షకుఁడైనయా|| యమి||(అ)|| సమానరహితుడున పి
మ్మట్టుఁడైనఁ జమితశోకమునవిమున్నుఁడై| క)

మమున నెవ్వరి మమహిమఁ గనుఁగొనియమలుఁ
దపము శ్లోకములువిడుచువా॥ యమిత ॥౧౭॥

లలితరాగము - ఆదితాళము.

దొరకొనునే బహులకు నిః॥ దొ॥(ప)॥ స్థిర
శాంతాంతఃకరణుఁడగుచు సచ్చరితములవలన
పిగలదిఁ జెందక॥ దొ॥(అ)॥ ధరహితరుచిరముల
గ్నసికొమల సుస్థిరమతులకు వాదరణీయంబట।
పరహితకరతత్పరులకు మేలగు సురుచిగార్యులకు
మరవాపంబది ధరణిలోన నెవ్వరిచరితములే
క గణీనుందు వాకరణివారిదగు । వ మహాధనము
సచ్చరితులకగుఁగా కిరసచరితులకు మరాత్ముల
కునది ॥ దొరకొనునే ॥......... ....౧౮॥

సంగీత స్వరంశ్రుతి.

వినుఁడమృతపానము లాదరించు నమృతపు
చిరమైన పదముద్యమణి పగిది దొరుకుండ దు
ము నెడలు ధామమయిన సుమహిత శాస్త్రఁజాతు
లాగమములు తెల్పఁగాననే యమృతమార్గమిది
తెలియుటము కపింక నన్యపథములమితదూపుఁడై
న యాయములుఁగాంచియార్యులాత్మయందుఁ
దృప్తిగ మమున సదుగమన ఫలముఁగాంతురు॥
వినుఁడమృత॥.......................౧౯॥

కాంభోజిరాగము. ఆదితాళము.

ఆనందామృతపానప్రదమగుజ్ఞానంబూనంబై
నన్మనమునఁ నానందానధ్యానస్థానంబగుటనె లోనా
నే॥ అ॥ నానామానంబౌ కంద్రియతతి పూ
ర్ణ సూతాఖ్యానసమగ్ర- కీనహాయముకలె॥
ధ్యానస్థానజ్ఞానంబైనగబ్భావాఖీనంబౌ నింద్రి
యతతివానికి సత్సంగతా వాక్యంబమ్యానముగా
లోనా నీతిగ॥ ఆనందా॥............ ..౨౦॥

సావేరిరాగము. ఆదితాళము.

నీకేనమోవాక మయ్యాఓకరుణానిధి ॥నీ॥(ప)
శోకమోహరహితాకారుఁడవై యేకానందత
లోకములేలెదు॥ నీ॥(అ)ఓకో భూతరక్షైకవాఖి
నేమీకలితములై మెలయునరములఁట। యాకర
ణిపై యీలోకములాత్మలు నైకజ్ఞానేంద్రి
యములు॥ నీకతమున నిర్భీకతనిలుచు౯। జేకొ
నినిన్ను నిరాకరింపఁగా। నీకు మునన్ను నిరాకరిం
పవలదేకకంజనభ నిరాకరణమ్ములేకు॥నీకే॥..౨౧॥

శంకరాభరణరాగము. రూపకతాళము.

భూరినకుపా౯రము లింపారసలుప లేరో॥
భూ॥(ప)ధారణినోంకారమయునిధీరులోంకార
మునవెయారసికోనఁగోరుదురా దారినాపూరిత

మునకు॥ భూ॥ (అ) స్వైరవిహారా మెల్లఁగోరిచు
ట్టుకొనుచుఁగొలుచు। ఘోరతమోమాయువాస
మీఱతలఁప మేలగున్। సారెకుమనధీరీతిప్రేరకుఁ
డగువారణుని చారువిభాసాగముఁగని ధా
రణగాని మారతనికి॥ భూరినమ॥ ౧॥ ౨౨॥

శంకరాభరణరాగము- ఆదితాళము

వర్ణయుమునవిచక్షణులెగ్గాంతురఁట॥ ప్ర॥ (ప)
క్షణభంగురములఁదృణములనుచుమదిగణియుం
పుచు ధారణఁబరతస్తుపు॥ ప్ర॥ (అ) ప్రణవంబవియు
డుత్పణితవాక్య మార్గణముఁజేర్చిమప్రణిధానం
బునఁ। గణగిరమేయవీక్షణమున సుమిలక్షణ లక్ష్య
ముత క్షణమునఁదగులుగా। ప్రణరహితమునిర్గుణ
ము గుణాకర యుఁగుతరములలో నణుతరము మ
హా। ద్గణము లోడు సౌల్బణముగు నిహారక
ణము సర్వకారణముశరణమది। ప్రణయ॥ ౨౩॥

కాంభోజిరాగము- ఆదితాళము.

తెలియఁడీవరతత్త్వంబిందే॥ తె॥ (త)నలు తె
ఱఁగులయాత్మలంమువొక్కఁ తెదలదినవరమునఘ
లమమృతంబది॥ తె॥ (అ) తెలివియిచ్చుట నెకలిగిన
సత్త్వముగలుగు తేటచోఁగలుగు నెసత్త్వము దెలి
పికొంటినేఁ బెలువననినవాఁడలతత్త్వంబున న

బాసి నెఱుఁగునటు ॥ తె॥ ౧॥ తెలివిబలిమి మైఁగల
దిగ నెలకొను తెలివి లేదనుచుఁ బలుకనలవిగా । ద
లపుఁబదియనుచుఁ దెలిసినవాఁడే తెలియువాఁ
డు మనదశములోననుచు ॥ తెలియు॥ ౨॥ ౨౮॥

నాదనామక్రియరాగము- త్రిపుటతాళము.

అందే యానందము ॥ (ప)॥ అందముగాఁ ద
నయందలి మహిమము నందెయుండియు రవము
ననంతుని॥ యం॥ (అ) పొందుగఁ బ్రకృతులముం గ
ర వెనుకలఁగ్రిందమీఁదనయియుండఁ గన్ డెం
దములందలి బందము లెడలిన డిందని పదమిదు
విందగుచున్ । ఎందుఁదిరుగుచు నందడిన్ ఖగ
బృందవృగముం జెంచుగతిదనుఁ జెందిచేతను
లందఱుఁ సుఖమొందు మందిరమైన పురుషు
డి॥ ౧ ౦॥ ....॥ ౨౯॥

ముఖారిరాగము- ఆదితాళము.

కిమివమహో సుమహిమా ॥ (ప)॥ నమతి
౧. ఉన్నమతి సలేవమతి నహో నివజ్జతిన॥ కి॥ (అ)
కిం పితపరూపమస్తి తిసమాచష్టే సంఖ్యావా ।
కిమిత్యుక్తే ఇదం దపిన్న స్త్రమర్థయుతుమలమాశ ॥ ౧॥
౩౦॥

తోడి రాగము - ఆదితాళము.

ఏమంటివయ్యా ఓ మహాత్మ్యని॥ నన్నే॥(ప)॥ నా మరూపపరిణామము నీయెడ లేమిఁ జేసిని నామ ముఁగన లే॥ మేమం॥(అ)॥ సామివైననిను జడరూ పుఁడవని లేమవనియునన లేముగదా। కామమో హములు నీమొదలగునది లేమినరుఁడవన లే ముగదా॥ యేమననీవఁట యేదియు గావఁట కా మితార్థములుగలుగు ఘనుఁడవఁట । నీమహిమ ముగన సామర్థ్యము మాకేమియు లేదని యెఱుఁ గవె మఱిని॥ నన్నేమంటివయ్యా........౨౭॥

ఘంటా రాగము - రూపకతాళము.

చింతసేయనే నెంతవాఁడనే॥ చిం॥ ప॥ అం తమొందునరయరానివింతచింతలైనపనుల నెం తేనియొనగఁ జేసియంతటవర్తిల్లునిన్ను॥ చిం॥ (అ)॥ పంతగించితిరిగిననాకఁడంతయుఁగనలేమి చేననంతయనెడుపేరుధరణికమరెఁగాదె॥ అం తరిత్రమంమఁజూడనింతకన్ననెక్కుడైనవెంత లేసి దిక్కులున్న వెంచిచూడఁగా॥ అంతము లేయంతలుగలవంతయునీసుమంత్రలైన బంధుల తలెఁ బరగించునసంతమైననీదుమహిమ॥ చిం

తసేయనే॥ ౧ ॥..............................ఖా॥

ధన్యాసిరాగము - అటతాళము.

విన్నవించుటకువిదితముగాక యున్నదొకటి-
టినీకున్నదే॥ వి॥ ప)॥ ఎన్నరాని మహిమోన్న
తిగలనీవన్నియునింతకుమున్నెఱుఁగుదువఁట॥ వి
న్న॥(అ)॥ కన్నులుమొదలగుకరణంబులుమూకౌ
న్నియున్నవవియుద్భవింపినే। చెన్నగనెపుడును చె
డకుండఁగనవితిన్నదనం బునం దేరగనివే॥ మున్ను
మున్నయీనమ్మనమిచ్చినుమిన్నదనంబునవె
లయఁజేసితఁట-అన్నిటనీవై యున్నవాఁడవఁట
కన్నతండ్రి నను కరుణఁజూడుమని॥ విన్న॥౧॥
ఖా॥

రీతిగౌళరాగము- త్రిపుటతాళము.

కరుణింపవే ఓస్వామి కరుణింపవే॥కరు॥(ప)॥
పరమపురుషాపరజ్యోతి స్స్వరూపా నిస్సమా
భ్యధికా॥క॥(అ)॥ కరచరణముఖ కరణరహి
తచరస్థావరజగత్కర్త- నిరాకార నిరాధారదు
రితదూరచరితధీర। నిరవయవమో నిరంజన
మో నిరతిశయగుణగరిమపరిమళవరవ్యోమస్థ
రచ్చిన్మయ పరబ్రహ్మపరానంద॥కరు॥౧॥౩౦॥

భైరవిరాగము. రూపకతాళము.

ఆదరింపవయ్యా ఓదేవ నీవే॥ ఆ॥(ప)॥ ఆది దేవ యఖిలనాథ వేదాంత వేద్యరూప నీదయ యేదికుఁ మాకు లేదితరంబేదియుమతి॥ యా॥ (అ)॥ నీదారిగనక చేయు వేదాభ్యాసము లన్యారోదనములు తద్వ్రతములు మేదశ్ఛేదనము లే। భేదమెన్నఁగ జేకురు భావాములు భస్మాహుతి గంగాదితీర్థ మజ్జనమ్ముగాదె గజస్నానము మతి॥ యాదరింపవయ్యా॥ ౧॥..........౩౧॥

నాటకురంజిరాగము. ఆదితాళము.

మహిమముఁ దెలియఁన్మనవశమా॥ మ॥(ప)॥ ఆహాహాయఖిలహ్మాగ్గువారనిహితుఁడై మహితుఁడైనయామహానుభావుని॥ మ॥(అ)॥ మహియణురేణువు మహోగ్ధి కణికయు। మిహిరాది ద్యుతిమిణుఁగురులై। బహుళముగంధ వహామెకయూరుపు విహాయసంబణు వివరంబై॥ మహీమండలము మాన్యత నేలిన మహాజన స్తోమములుపురువులై గహనమైనయే ఘమని గముఁగొనఁగసుహృదయులకుఁ దోచుచుండువాతని॥ మహిమ॥ ౧॥..............................౩౨॥

కన్నడ రాగము- చతురశ్ర జాతి ఝంపె

ధీరమునిదేవగణపురుషని వారమైతిమయ్య॥
(ప)॥ చారుచరితవందారు జనావనధౌరేయఁజగ
త్కారణంబవౌ॥ ధీ॥(అ)॥ పారెకుపిపయు వి
కారవేగమనుమారుతముఁదూలి। దారుణకా
పత్రియనకాత్రిమలబారికులికియులికి॥ ఓరని పా
తకధారమునను సంసారాంబుధిఁ బలుమాఱు
మునుఁగుచుఁ దారిమెంమఁగనకారసి కావక
కారుణ్య ప్లవగతిఁగనుఁ గొంటిమి॥ ధీ ॥౩౩॥

పరజు రాగము. ఆదితాళము.

ఉదారుఁడవుగావే ఓ పరమదైవతమ నీవే॥
(ప)॥ సదయహృదయ నీ వదను నను గొనుచు
ముదమునదీనుల వెదకి ప్రోతువట॥ ఉ॥(అ)॥ చ
దువులు వెయ్యేలా పారెకు చదివించుటయేలా।
కదలనిధారణ గలవని మదిలో మదము గలుగ
నేలా। ఇదిమూలంబని యెఱుఁగరాకనీ వెదనా
కొఱకనికి వెలమిదోచుచుఁ। గాదువలేని కో
విదత నొసఁగి పెంపొదవనమిత సంపదలొసఁ
గుదువఁట॥ ఉ॥ ౨॥..........................౩౪॥

బిలహరి రాగము- రూపకతాళము-

తలంపునసె దేవా మమ్మదయం బ్రోవలేవా॥ (ప)॥ తులువతనముతోడ తమము దోలంగమృత్యు బలముందోంచి చెలువైన తెలివితోడ వెలుగు నమృతఫల మొసంగుమ॥ తలంపు॥(అ)॥ వలువురు నీపగిదిఁనమిం బలువురువిని తెలిసికొనమిం। బలుకువాండు తెలియువాండు నిలనరుదై రెన్నగ॥ వెలియాసల మొలంగిమృత్యు బలవత్తరపాశమ్ముల నలియంక ధీరులునిన్నుగ దలంచి యమృత ఫలమందిరి॥ తలంపు॥............౩౫॥

తోడిరాగము- ఆదితాళము.

భావనలోనే తలంచి వేడంగా భరమా పగ మానంద ఘనుని ॥(ప)॥ దేవదేవుని దివ్యమహానుభావునిం బరమపావనధాముని॥ భా॥(అ) స్థావరజంగమ జగదాధారుని భావవిశుద్ధునిం బాపవిదూరుని। నీవిధంబని యెఱుంగరాండని భావింపందగు గజపతిరాయ వరముని॥ భావన॥..౩౬॥

పూరికల్యాణిరాగము- రూపకతాళము.

పరమపురుషుండొకండెరా పరికింపనంతటను॥(ప)॥ స్థిరచరములఁసృజియించి సరవిం బోంచి సమయించు॥ ప॥(అ)॥ ప్రజలెల్లం బ్ర

ఘనైన నిజరూపమెఱుఁగ లేమి। సుజనులెవ్వ
రెట్లు తన్ను భజియింతురో। అజడరూపుఁడై
యుల్లువిజయంబుఁ జేసి వారి నిజమనోరథము
లెల్లనజస్రంబు ఘటియించు। సుజనావననిరతుఁ
డు సర్వజగన్నాథుండనంతుఁడజయ్యుండు నా
రాయణగజపతిరాయ రక్షకుఁడు॥ ప ॥ ౩౭ ॥

బేగడరాగము- త్రిపుటతాళము.

దేవుని నెవ్వఁడు దెలియుచున్నాఁడు॥(ప)॥
ఆవాసము లేకయే వర్తించు॥ దే॥(అ)॥ కరము
లేక పని గావించువాఁడు చరణము లేక చరి
యించువాఁడు। కరణము లేక గోచరములఁ బరి
కించి భరము లేక జగము భరియించువాఁడు॥
తరణిశశధర తారకాగ్రహ ధరణి మండలము
లను జేసినపరుని శ్రీనారాయణగజపతిరాయర
క్షకుండగు॥ దేవుని నెవ్వఁడు॥............౩౮॥

భైరవిరాగము- రూపకతాళము.

వివేకంబెతోడునీదరా। సకలవేదాంతసర
ణిఁజూడరా॥(ప)॥ ప్రవేశింపవలయు సత్పథం
బు। నివారింపవలయు దుష్పథంబు॥ ప్రవేకమ
గుతత్త్వచింతనిరతము వివేనయము లిహపరం
బులకు॥ వి॥(అ)॥ పరానర్ఘచింతమానరా మదిఁ

బరోపకృతిఁజేయఁబూనరా। మరాత్మ సంగతి
కిఁబోకురా। సదవరాధములు సేయఁబోకు
రా॥ పరవనితలఁ బరికింపక పరధనముల గణి
యింపక పరమార్థమంచఁగోర శ మపురుషును
దనిల్పర॥వి॥౧॥ తనూధనమ్మనిత్యంబురా। దు
ర్మనోరథము దుస్తరంబురా॥ అనంతమగు పద
ముఁగోరరా। అది గనుంగొనఁగ నిశ్చితంబు
రా॥ మనంబునంగమ్ముంగొనం దనంతనే వెలుం
గుజ్యోతి నారాయణ గజపతిరాయనికి వరము
లొసఁగు పదము॥ వి॥ ౨॥..................౩౯॥

శహానారాగము. రూపకతాళము.

ఎంతవాఁడవయ్యా నీవెంతవాఁడవయ్యా॥
(ప)॥ వింతమైన నీమాయ యంతయంబులో న
న్ను బంతివలెఁదగిలించి యెంతో గంతులు వే
యింతువయ్యా॥ ఎం॥ (అ)॥ భూగోళమునమున్న
భూతంబులు భూధరైక భాగమంచుదీవులనఁగ
బరఁగియున్నవి॥ ఈగోళమొక దీమగాగణింపఁ
దగిన తారాగణముల గ్రహములనేక వేగము
నరచించినావు॥ ఈగతిఁదగు నీగుణముల నేగతి
జగతీగతుఁడగు యోగిమైనవర్ణించు శ్రీగజపతి
రాయవరద॥ ఎం॥..........................౪౦॥

భైరవిరాగము - రూపకతాళము.

నీమాయ తెలుపింప లేమయ్యా॥(ప)॥ కా
మాది వశమునొంది యీమేనుఁ బిరమటంచు॥
నీ॥(అ)॥ సారంబు లేని బంగారు పిచ్చి
క వనినెవ్వారైన వివరింప వశముగాదుగా॥
పారరహిత సర్వలోక కారణంబ వైతెవీవు।
ఘోరమైన మోహాంధకారమందు నుంటిమే
ము॥ కారుణ్యంబుననీవె గారవింపవలయుఁగా
క నారాయణ గజపతిరాయారాధిత పరమ
పురుష॥ నీ॥............................౪౧॥

కల్యాణిరాగము - రూపకతాళము.

దేవాధిదేవ నిన్నె సేవింతునయ్యా॥ దే॥(ప)॥
నీవాఁడ నేననుచు నన్ను। నే వేళ భావింతునయ్య॥
దే॥౧॥ ధ్యేయంబు నీవేయని శ్రేయోనిదానంబ
ని ప్రియంబు లెల్ల నపాయంబులనియు॥ నీ
యొక్క కరుణయే యుపాయంబటంచు నా
రాయణ గజపతీంద్ర రాయవరద యనుచుఁద
లఁచి॥ దే॥౨॥............... ౪౨॥

కల్యాణిరాగము - రూపకతాళము.

ఎక్కడి పెంపెక్కుఁగాక టక్కులేల నే॥
(ప)॥ మిక్కిలియగు తపము భవ్యదృక్కైన తె

లిపిగలుఁగ॥ వి॥(అ)॥ పెక్కుమదములతోడ వ
రుల ధిక్కరింప నటనిఁగోరి ముక్కుమూయు
నంతనే ముక్తిగల్గునే॥ చొక్కమైన శిష్యవారు
లు చూడలేని నేవముఁజేసి మొక్కుతివ్వఁబలు
కవనిన యుత్తుఁడవ్యానే॥ రొక్కమునకు భృ
త్యుఁడగుచు నక్కరైన పనులుచేసి మొక్కగు
రునిఁదలఁప బంధమూడిపోయెనే॥ ఎక్కుడైన
శమముతోడ నొక్కఁడఖిలమందు గలఁడు ది
క్కతఁడని తెలిసి యీసుఁదక్క మనసుతోడఁ
బలుకు॥ దిక్కు మె॥......................౪౩॥

శంకరాభరణరాగము- ఆదితాళము

ఇంతలు నెఱుఁగవుగా ఓదేవ॥ ఇం॥(ప)॥
ఎందరు తమతమ డెందములఁగను విందు
సేయు రూపుఁదలపోయుదు॥ ఇం॥(అ)॥ కొం
దఱు సృష్టిమలయందుఁదలంతురు। కొందఱు క
లియందుఁదనుకొందురు। కొందఱు వీకలఁగూ
డదమునుండి నయమలగుచు బయలుగా దిలకిం
తురు॥ కొందఱుకన్నులు మూరుగమూయుచు
సుందరమైనయొక చందముఁగంటిమను ఎందరితె
క్కుగనిసందడముగా దను ముందుఁగంటరా
నందముయినది॥ ఇంత॥........౪౪॥

కాపిరాగము - రూపకతాళము

జగదుదయానిధే హేదేవ॥జ॥(ప) స్వయమిదం
జగదఖిలం నియమయసి నిజబలేన॥ జ॥ (అ)॥
త్వయిభక్తింధారయతో నయసి నానాశుభానిధి
గుః । ప్రచోదయసినః । స్వయంజ్యోతిరయిత్వ
మసి॥ జ॥..............................౪౩॥

కేదారగౌళరాగము - రూపకతాళము

నమ్మిజగన్నాథుఁ గొల్వరే॥ ఓజనులార!॥
నమ్మి॥(ప)॥ నమ్మినసేవమ్ముగలదొ నమ్మకయు
న్నను గలదో నెమ్మనమున నిరూపించి యిమ్మడి
విక హితముఁగాంచి॥ నమ్మి॥(అ)॥ ఇమ్మహి
శోధింపఁగ నొకసొమ్ము దొరకునంచు నొకఁడు।
నమ్మవలదు లేదటంచు నరుండొకఁడనుర॥ ఇమ్మా
టలలో మొదటిది నమ్మినడచుచో నొకవత్తమ్మున
లాభమ్ముగలదు గాంచి చూచినర। నమ్మనినమ్మ
కచన లేశమ్మైనను గలదె హితము నెమ్మిమీఱ న
మ్ము గావున సమ్మతించి పరమార్థము॥నమ్మి॥౪౬॥

హిందోళరాగము - ఆదితాళము.

నిత్యానందమయా నిన్నేతలఁతు॥ ని॥(ప)॥
సత్యసంకల్పా వాకల్ప। సత్యకామ మహా సత్య
సంకల్ప॥ ని॥(అ)॥ అత్యంతాశ్చర్యామిత వి

కల్ప సత్యలోక కల్పనశిల్పా । భృత్యభూతవ
రుణేంద్రసమీరా । దిత్యన్మృత్యుముఖ దేవయ
నల్పా ॥ శుగ్యంతశుగ్గ సూక్ష్మాకార జగత్యం
తర్గతసకలాధార । యత్యంతరంగ నిత్యనికేతన
గత్యంతరములు గావు కావు మిఁక ॥ న ॥ ౪ ౭ ॥

సురటిరాగము. ఆటతాళము.

పాలింప వేయనఁజాలిమ మే ॥ పా ॥ (ప) ॥
మేలుమేలు మన్మేలుచున్నశుభ శీలుని సిసుఁగ
నఁజాలక నేడిఁక ॥ పా ॥ (అ) ॥ మేలొనఁగూ
డిన మేమెవలంకుల మాళోవన మున నమకొ
నుచుఁగ । కాలవశంబునఁ గష్టము గూడిన పా
లుమాలితీశ్వరా యటంచుఁగ ॥ స్థూలమతులమై
ప్రోలమున్నని లీలలెఱుంగక తూలుచుఁ బను
చుఁగ విూలితాక్షమై పాలుఁద్రావెడి చిడాల
ముగతి పైకేలుమోడ్పితి ॥ పాలింప వే ॥ ౪౮ ॥

కమలామనోహరిరాగము. ఆదితాళము.

దేవదుహాను· భావకావవె ॥ దే ॥ (ప) ॥ తాంబి
క్యంబున్ - గాచించినవో - జీవాధార - శేవ
లాత్మవో ॥ దే ॥ (అ) ॥ పావనమూర్త కరమువు
రుమ - సేవాతరజన- సేవధీ-తావకమహిమం-
వివిధంబనమధు - భావనసేయుట - మావశమె ॥

దేవ॥.......................౮౯॥

హిందూస్థానీకాపీ రాగము ఆదితాళము.

వందేహం దేవం॥ తందయామయశావం॥
త్రాతసకలజగజ్జీవం - సందర్శిత పరవస్తుభావం-
సంహార మహార్ణవనావం॥ వం॥(ప)॥ మం
దేహైః కృతప్రస్తావం - సందేహం ధియాలా
వంలావం - యంమరితారణ్యదావం - విందతే
మునయస్త్వాపంస్తావం॥ ౧॥ వందారూణామే
వం - సంకోహమనిశముద్గీర్వం - మందార మి
వచగ్లావం - నందయంత మానంద స్వరావం॥
వందేహం దేవం॥ ౨॥.......................౯౦॥

నీలాంబరిరాగము త్రిపుటతాళము.

ఆనందింపవె ఓమనసా॥(ప)॥ ధ్యానమున
నెందేనితనకైన - లేనిపరుఁడగు - వానిఁదలఁ
చి॥ ఆ॥(అ)॥ నానావిధం- బైనజగంబు- లోన
దైనవానిఁ- గానఁగరాని - తేనివశంబు లోని
వనుచుఁబూని - దీనసీదోశఁ- డైనఁగాదని- కా
నియాసలు మానిబ్రతుకుట - లోనేరుపు మే -
లుచెయ్యవలునీ! హైనథములవ - మేని నెలకొన॥
ఆనంది॥..౯౧॥

నాదనామక్రియ రాగము - ఆదితాళము.

వేద్యమిదేమమీ- యందలమను॥ వే॥(ప)॥
విద్యయవిద్యయునను- వద్యలు రెండంనులోన-
విద్యయనఁగఁబరమాత్మ జ్ఞానము- విద్యయనఁగ
నశ్వరగ్రామ్యచరణము॥ వే॥(అ)॥ విద్యచే నాకం
బుగఁ గంటకన - విద్యచే నాకంబుగఁ గలసిని-
యామ్యులైనభేరుల్ పలికిరి - హృద్యమిట్టులగు
టగ-ఘన్నా॥ విద్యయు కేవల విద్యయుఁ గొను
టం- జోద్యము నమ్ముము జొత్తువు గానయ- వి
ద్యగ మృత్యువు వెడలినయంతనే - విద్యనమృ
తమాం ప్రాద్యమునగును సుఖ॥ వేద్య॥..౨౨॥

హుసేని రాగము - ఆదితాళము.

అలకింపఁదగునని యిటిమే॥ (ప)॥ లీలాగృ
హ జగజ్జాలువివిచిత్ర - శీలుని తెలియక మేలుము
ద్దథం॥ బా॥ (అ)॥ బాలుడు వసుధనంతోలుగు
వారికిఁ - త్రైలోకంబేలా - ఈలోకమె గా
నిరంతమెమనఁజేయం- దే లేదను గుణ-హీనులుదక్షు
లు-ఛాలునివశమ్ము-గాపించుకొండు॥ రా॥౨౩॥

దేశితోడి రాగము - ఆదితాళము.

మలభమె యాత్మపుజ్ఞానము॥ (ప)॥ పలువు

ఱువినరా - వలెనన్నా విన - గలేరు దివిజులుం -
డెలియఁగజాలరు॥ సు॥(అ)॥ కలఁడుగాక యొ-
క్కఁడానివలనన్ - గలుగఁడెంచ నైనరా - బలు
తెలుంగులరా - బడయఁడు పుట్టఁడు - పొలయఁడె
వ్వడైనరా - తొలుతమన్నఁ - ట్టులనుండునుడు -
గ్బలుఁడు వీనిఁ దెలు - పలేఁడు తరాఁ - మల గ్ర
హించువ - స్తువు గామునిని - ర్మలమతులగు గురు - వు
లవలనఁగాక॥ సు॥..........................౪౮॥

తెంతులరారాగము- ఆదితాళము.

కనుంగొనవలెరా - పరమాత్మను॥ (ప)॥ త
నరహితుండై - యనవస్థములో - తనువులందు
నం-తరాత్ముఁడగు ఘనుఁ॥క॥(అ)॥ అనుదిత
చరితము - లనఁగ ద్రోచితన - మనమేకాగ్రము
గా - నెనయఁజేసి యిత - రేంద్రియములు మన-
మునకుఁ దోడుగాఁగా - ఘనుఁడు నట్టి బ్ర - హ్మతత్త్వ
ములో. జనములయ్యేమా - దమిత్రియుపసే - చన
మువయ్యె నె - వ్వని కాతనిఁ గనుఁ - గొనును గాక
మూ - ర్ఖుఁడెట్లు కనుఁగొనుఁ॥ క॥....౪౪॥

జంఝూటిరాగము- చతురశ్రచాపు.

కానరేయా కల్యాణము॥(ప)॥ మానవుల

ఘన- స్వార్గమునకవని- ధానమైన సువి-ధానము
జ్ఞానము॥ రా ॥ (అ)॥ మేనురథముగా- నెర
యఁగ రథికుఁడు- దాని కాత్మయే రా- వీని సారథి
వివేకమనమువి- జ్ఞానగుణంబే రా ॥ మానసము
రశ్మి-యానింద్రియములు- మానితహయములు-
మతిగోచరములు- మానుగవిషయములౌ- నఁట
చలనము - లేనిపదము నిర్మలిఁజెందునంమనఁ॥
గానరే ॥..............................౫౬॥

ముఖారిరాగము. ఆదితాళము.

పరికింపరే చతురులార॥ప ॥(ప)॥ పరార్థ
ములవలె - శరింపవలసిన- పరవస్తు పరం-పరంది
రంబుగ॥ ప॥(అ)॥ పరములింద్రియ- ప్రతిలేకం
టగో - చరములు వివరింపగా - నరుల కంతక
న్నం బరమంతః-కరణమాకలింపగా-పరుషబుద్ధి
త- త్పరంబు దానికి- పరమాత్మయింపొ-శరీర
పటపై-పరవిదానికిం- బరుషుఁడరయ నౌ-ప్పు
చుండుఁబుద్ధెఁ॥ ప॥........................౫౭॥

కేదారగౌళరాగము- రూపకతాళము.

ఖేదమేలా నతి - మోదమేలా॥(ప)॥ అశ
రంబుతో డహేయ- మైనదాని విడిచి పరమ -
మోదనీయము నెందఁగ- మొనసియున్నవా

చ॥ తే॥ (అ)॥ అదిలేక చూడరాక- గురుభక్తి
సాధనహితుండై- యాదియ.గుణన-తరాన్తరా
సనాది - వేదాన్తాదిగమైన- విశదయోగకళా
లము- వాదమెడల దెలిసికొనిన- వరజ్ఞాని
యా వాడిక॥ తే॥............................౫౭॥

శంకరాభరణరాగము- ఏకతాళముచాపు.

అతని దేమని-యానతి॥ నా॥ (ప)॥ ఏ
తలిచెంద- నాతని జ్యోతిర్మై- పూరతపిదప్పునా-చే
తో గతుడగు॥ నా॥ (అ)॥ ఉపనువున బ్రా-సేం
ద్రియములతో- భూతపంచకంబుతో ఢనే-చేతో
గుణ-జ్ఞానేన్ద్రియములు నే-జాతమైనయీ-దేవ
నతన్త్వం॥ నా॥................................౫౮॥

భైరవిరాగము- చాపుతాళము.

నిదుర మేలుకొనరయ్యా- నిపుణులారయ్యా॥
ని॥ (ప)॥ నకలరాగము- గ్వురి వాయుచే- నెదం
ద మోహముగా - హిత సహితంబగు॥ ని॥ (అ)॥
కొదువలేక క్షురధార- శితధారగటం- గడపి చూచి
రాని- పదములతత్త్వము- నెరసిజూడగా- విని
తులైనన - ద్వివ్యులఁ భజించి॥ ని॥ ౬౦॥

ఆరభిరాగము- ఆదితాళము.

వరభక్తుండె వాఁడో॥ (ప)॥ వరుసనహి

చ॥ చరములైన తన-కిరణంబులలో-గ్రద్దిప్పిరి
మఁగొను ॥ ౨ ॥ ౨ ॥ పరాఙ్ముఖంబులుగా-
సకల కిరణంబుల దిడెఁగా - పరమే-శ్వరుఁడు
గానవెలుగా నవనం - చరించు నికృష్ణము గాంగా
శునా-వెన వెలుఁగు దియా- నరుఁడు హాయిగో।
చరములుగొను చటుల కాల మ-స్త్రరపాళం
బుల- సందడి వహునీ। కరుణఁ దెలిసను-సాక్షాద
ముపడి విన॥ వరఫేనుం డేవ్యాఁదో॥........౬౧॥

తోడి రాగము. ఆది తాళము.

సందేహంబేలా॥ ప॥ ఇంకనుమ నేక
మైయుం-హంసు బ్రహ్మా-నందము లోన॥ సం॥(అ)॥
ఎంచఁగనుఁ గొనిన- నేకమే యునుచు- డెంద
మునను భా-వించు బత్తస్యము. ఇంకనొందుమ
తి-యంచ నొంకనఁ-జెందు బహ్మ మృతు-లౌం
దెదు సండడి। సం॥..........................౬౨॥

కేదారగాంధారి రాగము. ఆదితాళము.

ఆయాత్మ నో చూచే యనుచయ్యా॥ (ప)॥
మాయాతిరోహిత-మానసులౌ వారికి- నేయా
త్మయంచుఁగా- నేయంతర్యామినైనా॥ఆ॥(అ)॥
తెయిం ద్రియములనెల్ల- నెందుఁలోక మరలి
౦- పాయస్త ముగముఖమున- నటురఁజూపి- హా

యవిషయములనెల్లఁ- ద్రోయబుద్ధితో మనం
బు- డాయఁజేసి దానివానిఁ- బాయక చేర్చినఁ
గాక॥ అ॥..............................౬౩॥

హిందుస్థాని అసావేరిరాగము- రూపకతాళము.

పారావార। నీకేనమఃపార్కర మత్యుదార॥
(ప)॥ ప్యారాదీవాచార సజ్జనా-ధారా-నిర్వి-కా
రయిపార॥ పా॥(అ)॥ ఘోరమైనసం- సారం
బునసం - భోరాశినిఁబడుటగ- మేరమీఱుభ
య - భారముదీఱఁగఁ -గోరువారలకు - పార
మైనయో॥ పా॥. . . . . .౬౪॥

శంకరాభరణము- ఆదితాళము.

లోనేయున్నాఁడు - ఈశ్వరుండుమనస॥ లో
నే॥(ప)॥ తానంగుష్ఠ-మానములగుహృ-త్స్థానం
బులఘ- త్రాసుగ్రహముగ॥ లో॥(అ)॥ ఐనవాని
కిం-బైనఁగాఁగలవానికి- దానీశ్వరుఁడగుచున్-
యూనినేదురే- పునశఁడెయుయిపొగ- లేనియస్నిఁ
లో - నిరోయకేమన॥ లో॥...............౬౫॥

యదుకులకాంభోజిరాగము- మిశ్రచాపు.

ప్యామీయంతర్యామీ॥ (ప)॥ ధీమజ్జనధ్యే
యసక్స్వనత్ -క్షేమంకరణమ-సత్ప్రతినికిడె॥
గత్యా॥(అ)॥ నీమహిమంబున- నేబ్రహుదుర

టి యామానవులెందుగా - పామరులకు నం-
ప్రాణాపానము- లేముఖ్యములెంచుకన్। ఈమా
రుతములం-బంముపర్యక్షో-గాములంజేయుచుం- గా
తువీవెగా॥ స్వా॥......................౬౬॥

బృందావనసారంగరాగము. ఆదితాళము.

అదె యమృతపదవి॥ (ప)॥ ఎదనింద్రియత
తి- గదియుండదనమదియుం-గదలకుండునదె- క
దాయోగమగు॥నదె॥(అ)॥ హృదయబంధమై-
మొదంబాసికపెం- పౌదవు రామగణ- మొ
య్యనవీడంగ- నవమొదలగు ద్వే- షాదిగుణం
బులు - వదలునపుడె బ్ర- హ్మానర్శనంబగు॥నదె॥

భౌళిరాగము. ఆదితాళము.

వానివలన విశ్వముపుట్టున్॥ (ప)॥ వానిఁదె
లియ సం- గ్రహముఁ దెలియు భూత- తోయదగుణ
ము మతి- యును వర్తనుండగు॥ వాని॥(అ)॥ పూ
విశవాలై- పురుసుతంతువి- తానము వ్యవం
చుం-దాంగొమనోవధు - లీనేలంబొడము -వీగతి
తీరుని- మేననెవుంక- ల్మియొట్టు లట్టుల॥వా॥

మంగళరాగము. ఆదితాళము.

పౌర్కృతునకుబి పదవిదొరకునే॥ (ప)॥ శ
కొనియాని - శ్రీకృష్ణపురుషుని - పాకలించు

బ్రహ్మాదులెఱుఁగని నీమ॥ చా॥(అ)॥ లోకవెల్లక
ష్టాకులమనుచు - నేఁ బుద్ధి గాపంచి - యాక్ష
రక - ముక నెక్క్యకంబు - చేయుచునది చ - ప్పెం
చి - ధీరలిత్ర - మైక భావము - సోపని సుచుని వి
లోకంతరం - దేకాగ్రునిదము - స్వీకరించి హి
తుఁ - డై కరుణించినఁ - గాక కేవల॥ పా॥ ౬౯॥

కనకాంగిరాగము అటతాళము

ఎన్నఁదరమే - యీశుని మహత్త్వం॥ ఎ॥
(చ)॥ అన్నియు నెఱిఁగిన - మున్నటుఁడై తన - క
న్నమేటిలే - కున్నవాని విధ॥ ఎ॥(అ)॥ ము
న్నమున్న సంపూర్ణ తపస్సుం - దన్నడుగుచు
నా - బ్రహ్మ మూర్పృజింప - నన్నిఖిలములిల - నవ్వా
హకమై - యన్న ప్రాణా - ద్యాత్మక మెసం
గు॥ ఎ॥ .... ౭౦॥

హమీరుకల్యాణి రాగము - ఆదితాళము.

వదలునే భవపాశము॥ (ప)॥ సదా బ్రహ్మవి
జ్ఞానము లేక - ఉదారముగు నద - మొదవునే
యిరిఁడు॥ వ॥ (అ)॥ అద్భుతనాకరి - యజ్ఞాదిక్రి
య - లిడిమొలుఁగకనము - వెనిమిది జనము
లు - గడిపి చేయుచి - కర్మమెమేలది - మదివెంబన
ఇర మరిఁజము నమూది॥ వ॥ .... ౭౧॥

కేదారగౌళరాగము. అటతాళము.

కరిఁగాచవాఁగా విశ్వరూపుఁడవు॥ (ప)। సుగుణ
సాగరుఁడ తమ్ముఁడైయుభల - ప్రాణాప్త్యయుగ
నా - తనశరీరంబుగ ప॥ (అ)। శిరము దివము
సు - శృంగములగ రెండు - కరచరణములు - కృపం
బులై - హరిదంతరములై - చుక్కలు శకలము - లక
యుస్రుతులు వ్యా - హారిపులై గు - నరుత్తు
ప్రాణము - వ జిడ్డన యుంతః - కరణమ ఫలలో
క ఆకారములో॥ కరి ॥........................౭౨॥

గౌరిపంతురాగము. అటతాళము.

కష్టఫలము లే కర్మములు॥ (ప)॥ సృష్టికర్త
వై - సృష్టిఁజేసిన - ఇష్టఫలములిడ - నీవని వే
డఁగ॥ క॥ (అ)। ఇష్టపూర్తము - లేమేలని ని
ష్టములనిపం - తొమ్ముఁజెందెను - శిష్టులు
పుణ్యపు - శిష్టలోకములు। తుష్టిఁజెందుదు - భ్ర
ష్టులగుచుఁ దురు॥ క॥........................౭౩॥

[illegible]రాగము. అటతాళము.

తరుఁడగువాని సరిగాఁదే (ప)॥ పురుషుఁ
డొకఁడుచు - భువిఁదు బాహ్యళ్యం - తరుఁడ
మాస్తుఁడ - తరము పైపైఁ॥ త॥ (అ)॥ మ్మర
దశలంబు నన్మువింగములు దు - మర్గరగుల

ము శే - కరణించో కముని- భరుస విధిఘళే- జ
ూతమాయ - తురునందేఁ బోకము-గమనంచె
లయము॥ ప ॥ . . . . ౭౭॥

హిందోళరాగము- మిశ్రచాపు-

సత్యవాదికే జయ ంబగు॥(ప)॥ సత్యముఁ
దప్పిన జనులకెపుడుదా - ర్గత్యముగాక- గతి
గలుగునె॥ స ॥(అ)॥ నిత్యమైనమొక- విధా
నములవదు - ప్రసక్తుముదే- వయా నవునియె
దు -నత్యంతార్థం-బయినస్తోవయల - సత్యము
ననెఱుఁపి జనులు చేకొనిరి సత్య॥ ౭౮ ॥

మాళవగౌళరాగము- ఆదితాళము.

అతివాదియగునే - ప్రాజ్ఞుం॥ డతి ॥(ప)॥
కృతిమతియాత్మ -క్రతుఁడైయాత్మ - రతియై శ్రీ
యాం చతురుఁడైనవాఁ॥ డ॥(అ)॥ యతులన
ఘులు బ్రహ్మాద్యసుజ్ఞా- ననపస్సారా-న్వితుల
శాస్త్రవిధి- సతులిమ్ముగంత- స్తనుప్తుఁగాంతు-ర
తనిమాపు ప్రా-ణార్థ్యనెఱుఁగువాఁ॥డతి॥ ౭౯॥

కళ్యాణిరాగము- ఆదితాళము.

పరాపరుని ప్రా - పముఁగనునంతనె - పాయ
మూరమై- హాయము లెల్లగా॥ (ప)॥ తెకలుప
పుడెసత- విదుముకర్మములు- తరలుహ్మాదయ

బంధములు దలుపు॥ చ॥ (౪)॥ హిరణ్మయంబగు-
పరకోశంబున- విరజంబగుచు - నిష్కళము
బై - పరిశుద్ధంబై - పరవిమలమగు - పరమగు
జ్యోతి- స్వప్రకాశమైనయా॥ పరాత్పరునియా॥ ౬౦॥

[illegible] రాగము- ఆటతాళము.

ఆనందమయుఁ బరమాత్ముఁ దెలియుఁడీ॥ (ప)॥
వానిఁ దెలిసిన - వాఁడున్న వాఁడు। వానిఁ దెలి
యని- వాఁడె లేనివాఁ॥ డా॥ (అ)॥ వానివలన
బయలు- వాయువగ్నిజల- మీనేలయుఁ బుట్టె-
నింకోషధులుగ - పూని యన్నము దాన - పు
రుషుఁ డన్నమయుండు - లోనప్రాణ మనోవి-
జ్ఞానమయులాలోనున్న॥ ఆ॥ . . . . . . ౬౧॥

ఆరభి రాగము- ఆదితాళము.

వానికే యావందనము॥ (ప)॥ జ్ఞానానంద
శ్రీనిధానంబై- జ్ఞానములకు తా - నేనిదానమై
న॥ వా॥ (అ)॥ ఈ నిఖిలభువనాధీశుఁడైన యా-
వ్యాని చేగ ప్రభ- వంబుగనియె నే- వ్యానిలో లయ
మీ నావసమొందెనే- వ్యాని మొసఁ ముడి- లీనంబున
గు- స్వానుభావవేద్య నాత్మ నిహితం బైన యా
తిదని దాత్మకముగ నెం- తేని పాత్రమై యుండు
మను - జ్ఞానుఁడై - శాంతమై పరుఁడైన॥ వాని॥

నాటరాగము - ఆదితాళము

జగన్నాటకలీలా- శౌరి నన్నుఁ బ్రోవరే
(ప)॥ జగతిదేవర్షిగణంబులకే-నగనగ్యరూ. జగ
దివాఁడా॥ జ॥(అ)॥ జగంబులుగా- జగత్పతుల్-
జగద్వ్యాసులును- సర్వంబుగా. దేగిన్నైవై- సుగం
ధిరగహనంబును-వికులకుగా- మిగులనవ్వులహాగ
మగానం- వగుచుర్భిలాసనుచుగా వెలుఁగు॥ జగ
న్నాటక॥..............................గం॥

శుద్ధసావేరిరాగము - ఆదితాళము.

సామలకినసుస్థాకరము॥ సా॥(ప)॥ ధీమంతు
లగు. ధ్యేయుఁడైవా- చామగోచర దూరుఁ
డా॥ సా॥(అ)॥ వామదేవ. బ్రహ్మగుణదో.
షామిత్రసుఖదైనముతన- దామాయను లో గా
ధ్యయసృష్టింపై మాటికిలో కామగుణములగా-
నానామలమానంబు గాగని-సిమశక్తితో. ప్ర
యములుగని- పార్థముల దాల్ప్పు మా. స్వయంత్ర
నాశం-వై మోక్షక్రమం. దావరమాత్మ॥ సా॥

శ్రీరాగము - ఆదితాళము.

అరఁజేకరిగా- వా॥క॥(ప)॥ గతిమొందగ
గానవా-గతులకిం- యుతుఁ దేవ్వాఁ॥ కర॥
(అ)॥ ధనసంపద- సాధువులభులా- జ్ఞతనే-

[illegible]క-క్కృతుడై హితుడై- మత్కమల
[illegible]-కృతికాలంబునా - మాను లెవ్వరి - ఘలిత
[illegible]ంగళా-స్పదము గుపదము క - నతము గాన్నైన గా -
సురూపాలంబున - నరిలోకంబులు- నభ్రద్రము
లా- వ్రతములు సేతురు - వనములోపల ॥అతం
డే ॥..రా ౨ ॥

౪) రాగము- ఆటతాళము

నీయతనంతే-జేయనయ్యెనిది-మాయలిన మె
డే॥ నీ ॥(ప)॥ ప్యాయత్తా దృత - మాయాక
ల్పిత- కామేంద్రియనము - దాయుడవైతగు ॥
నీ॥(అ)॥ ఆయతపదనము- దాయ ముగుమురుగ-
జేయనన్నునిగ్ని - గేయచమత్కృతిం-జేయంగ
మాధవ- రాయని నమరించి -శ్రేయోనిలయా-
మ్నాయాంతర్గ-వ్యాయావ్యాడన-ధీయుక్తి గు
ణ- శ్రీయుతుండగునా- రాయణ గజపతి-రాజ ప
ద్యానకుం- దాయకమై యొసంగితి॥నీ॥.........రా ౩ ॥

[illegible] రాగము రూపకము

మంగళము-తుంగగుణ పాంగ సంగ జేయవే॥
మం॥ ప॥ రంగద్భృతి-శృంగసరణి-శృంగాటక-
నగవాస॥ మం॥(అ)॥ సంగరులల-రంగ లేక ట
[illegible]-రంగదంత-రంగమా నిడు-రంగమునకు

రంగదేయుదగా-ఇంగితజహాస-రంగుల [illegible]
గీర్భుల నలరించిన సంగీత-సత్కృతులు వినగల
నరపుంగవులకు ॥ మంగళమత్తుంగ ॥ ౮౪ ॥

సంపూర్ణము.